Mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora o temi „Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o ambalaži i ambalažnom otpadu, izmjeni Uredbe (EU) 2019/1020 i Direktive (EU) 2019/904 i stavljanju izvan snage Direktive 94/62/EZ”

(COM(2022) 677 final — 2022/0396 (COD))

(2023/C 228/16)

Izvjestitelj: **István KOMORÓCZKI**

Suizvjestitelj: **Panagiotis GKOFAS**

Zahtjev za savjetovanje:	Europski parlament, 13.3.2023.
	Vijeće, 8.3.2023.
Pravna osnova:	članci 114. i 304. Ugovora o funkcioniranju Europske unije
Nadležna stručna skupina:	Stručna skupina za poljoprivredu, ruralni razvoj i okoliš
Datum usvajanja u Stručnoj skupini:	13.4.2023.
Datum usvajanja na plenarnom zasjedanju:	27.4.2023.
Plenarno zasjedanje br.:	578
Rezultat glasanja (za/protiv/suzdržani):	153/0/1

1. Zaključci i preporuke

1.1. U cijelom svijetu i dalje se povećava količina otpada koji nastaje od ambalaže, a koji je izrazito štetan za naše zdravlje, živote, gospodarstva i planet ako se njime pravilno ne gospodari. Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO) stoga pozdravlja ovu inicijativu i poziva Europsku komisiju da se na koordiniran način pozabavi pitanjima povezanima s ambalažom, ambalažnim otpadom i politikama vezanima za ambalažu te da uskladi pravila diljem EU-a.

1.2. Da bi se osigurao najbolji ishod za okoliš, potrebne su mjere koje se temelje na dokazima. Izazovi klimatskih promjena Europi pružaju mogućnost da izgradi održivu industrijsku bazu usmjerenu prema budućnosti. EGSO preporučuje da sve predstojeće inicijative politike budu utemeljene na znanstvenim dokazima i na dobrom razumijevanju njihova stvarnog učinka na okoliš. Strateški je korisno poduprijeti upotrebu metodologije procjene životnog ciklusa kao alata za preispitivanje učinka proizvoda na okoliš tijekom njihova cijelog životnog ciklusa.

1.3. EGSO podržava aktualne napore usmjerene na smanjenje ambalažnog otpada s obzirom na to da on ima vrlo negativan učinak na okoliš. Istodobno izražava žaljenje zbog toga što prijedlog ne uključuje temeljitu analizu očekivanih učinaka na okoliš, zdravlje ljudi i gospodarske subjekte. Ambalaža ima ključnu ulogu u osiguravanju sigurnosti, zdravlja i kvalitete hrane. Iz te perspektive novom uredbom trebalo bi obuhvatiti zaštitu okoliša i sigurnost potrošača.

1.4. EGSO naglašava da, sa stajališta klimatskih promjena i zaštite okoliša, ponovna uporaba i ponovno punjenje ne predstavljaju najbolje rješenje. Zbog prijevoza na velike udaljenosti u usporedbi s lokalnim prikupljanjem i recikliranjem, povećana razina logistike imat će negativan učinak. Čišćenje boca ili posuđa za višekratnu uporabu povećava potrošnju energije, emisije i potrošnju vode. EGSO ponovno izražava žaljenje zbog toga što ovdje nije provedena odgovarajuća procjena učinka.

1.5. Gospodarski učinak očito će ovisiti o točnom tekstu predviđenih delegiranih akata, koji će se donijeti tek u roku od pet godina nakon donošenja uredbe. Sama činjenica da će konkretni parametri propisa biti poznati tek nakon donošenja predložene uredbe stvara golemu poslovnu nesigurnost i predstavlja ozbiljan rizik za ciklus ulaganja i inovacija.

1.6. Odbor poziva sve relevantne dionike, kao što su partneri u socijalnom dijalogu, gospodarski subjekti, radnici, potrošači, organizacije za zaštitu potrošača, organizacije za zaštitu okoliša i Europska platforma dionika kružnog gospodarstva, da se uključe u provedbu nove uredbe. Prenošenje ažurirane uredbe u nacionalno zakonodavstvo ne bi trebalo donijeti nepotrebna administrativna ili operativna opterećenja MSP-ovima. U tom je pogledu važno osigurati da su rokovi za provedbu i stupanje na snagu primjereni. EGSO ističe da se uloga recikliranja utvrđena paketom za kružno gospodarstvo zamjenjuje u uredbi putem članka 26., koji se izravno primjenjuje na sve gospodarske subjekte, bez obzira na to je li ekološki učinkovit ili nije. Također se ograničava uporaba ambalaže, bez obzira na to hoće li ona dovesti do opasnosti za zdravlje ljudi ili pogoršanje stanja okoliša.

1.7. Kad je riječ o kriteriju „recikliranja u širim razmjerima”, EGSO predlaže da se postotak ambalažnog otpada recikliranog u velikim razmjerima (ambalaža koja se prikuplja, sortira i reciklira u državama članicama EU-a) poveća sa 75 % na 90 % stanovništva EU-a te da se istodobno do 2030. obuhvati najmanje dvije trećine država članica EU-a, kako bi se postigla učinkovita provedba. Odbor također podržava uvođenje razreda učinkovitosti recikliranja i postupno ukidanje ambalaže razreda E, koji ima najlošiju učinkovitost, do 2030.

1.8. EGSO preporučuje da se ciljevi obveznog udjela recikliranog sadržaja uzimaju u obzir i primjenjuju samo za određene ambalažne materijale, kod kojih bi to moglo dovesti do veće uporabe reciklata (npr. plastike). U slučaju čelične ambalaže obvezni ciljevi u pogledu recikliranog sadržaja bili bi štetni i mogli bi dovesti do poremećaja na tržištu otpadnog čelika. Osim toga, kriteriji za mogućnost recikliranja ambalaže trebali bi uključivati kriterije u pogledu dizajna za recikliranje, odvojenog prikupljanja, učinkovitog razvrstavanja i mogućnosti višestrukog recikliranja materijala. Nadalje, svi predloženi ciljevi smanjenja otpada utvrđeni u uredbi trebali bi se odrediti za svaki materijal (ciljevi za pojedine materijale), uzimajući u obzir njihove posebnosti i stope recikliranja.

1.9. EGSO također dovodi u pitanje učinkovitost paušalnog cilja od 15 % jer to ima diskriminatoran učinak na potrošače iz zemalja s relativno niskom proizvodnjom ambalažnog otpada po stanovniku. Statistički podaci pokazuju da je proizvodnja ambalažnog otpada u zemljama s većom potrošnjom do tri puta veća nego u zemljama s niskom potrošnjom, no očekuje se da će sve zemlje bez razlike smanjiti količinu ambalaže po potrošaču za 15 %. Umjesto toga, cilj bi se trebao izračunavati na temelju broja stanovnika, gospodarske aktivnosti, industrijske proizvodnje i dohotka stanovnika.

1.10. EGSO poziva na primjenu i provedbu programa zaštite i potpore (javno obrazovanje, osposobljavanje, kolektivno pregovaranje, sustavi naknada i transferi u druge industrije) za radnike zaposlene u industrijama u tranziciji na koje će uskoro utjecati provedba revidirane uredbe.

1.11. EGSO potiče države članice da osmisle strategije za razvoj sektora popravaka i radionica za popravke pružanjem poticaja za ulaganje u strojeve za vršenje popravaka, snižavanjem cijene rezervnih dijelova i uspostavom sinergija među sektorima.

1.12. Industrija ambalaže je industrija koja se brzo razvija i zapošljava veliki broj građana. Stoga je nužno provoditi procjene učinka te detaljno i redovito pratiti nove propise u državama članicama, na središnjoj i lokalnoj razini, jer su oni ključni za procjenu učinaka na gospodarsku održivost, radna mjesta i okolišnu održivost.

1.13. Pozivamo Europsku komisiju da donese diferenciran i prilagođen okvir za ocjenjivanje, praćenje i usporedbu strategija pakiranja za različite proizvode. Kako bi se smanjila količina ambalažnog otpada, trebalo bi redovito procjenjivati stvarnu potrebu za ambalažom i preispitivati optimizirana rješenja. S obzirom na dobro funkcioniranje nacionalnih sustava povratnih naknada bit će važno pronaći načine da se zadrže postojeći nacionalni crtični kodovi i da se oni paralelno upotrebljavaju s novim crtičnim kodovima EU-a.

1.14. Potrošače bi trebalo uključiti te ih putem pozitivnih i negativnih mehanizama kompenzacije poticati na optimalnu ponovnu uporabu, vraćanje ili recikliranje ambalažnog materijala. Potrošači će imati važnu ulogu u sustavu povratne naknade, ponovnom korištenju i ponovnom punjenju, a EGSO poziva na senzibiliranje javnosti i edukativne kampanje koje će potrošačima omogućiti da bolje upoznaju i razumiju svoju ulogu.

1.15. EGSO poziva Vijeće i Europski parlament na blisku suradnju s lokalnim i regionalnim vlastima i gospodarskim subjektima kako bi se pronašli najbolji načini za praktičnu primjenu sustava označivanja.

1.16. Mogućnost recikliranja otpada ovisi o njegovoj kvaliteti i količini. EGSO poziva države članice da ocijene okolišne i gospodarske učinke potrebnih aktivnosti gospodarenja otpadom tijekom faze planiranja.

1.17. U pogledu zakonodavnih načela, uredba kombinira normu koja izravno utječe na pojedinačne gospodarske subjekte s direktivom koja se odnosi na okvirne ciljeve za države članice. Stoga bi tekst trebalo podijeliti na dva zakonodavna akta. Prvi zakonodavni akt bio bi direktiva kojom se utvrđuju ciljevi država članica u pogledu gospodarenja ambalažom i ambalažnim otpadom. Drugi bi bio uredba o osnovnim zahtjevima za ambalažu i zahtjevima u pogledu mogućnosti recikliranja i označivanja.

1.18. U pogledu smanjenja otpada, EGSO preporučuje da revizija zakonodavstva o ambalaži i ambalažnom otpadu bude popraćena revizijom Direktive o odlagalištima otpada (Direktiva Vijeća 1999/31/EZ ([1])) kako bi se smanjila količina otpada s odlagališta.

2. **Kontekst i temelji**

Potreba za stalnim praćenjem utjecaja ambalaže na okoliš

2.1. Na globalnoj razini većina ambalaže namijenjena je za jednokratnu uporabu te se odbacuje ili reciklira umjesto da se ponovno upotrijebi. Nadležna tijela u području zaštite okoliša u velikim industrijaliziranim zemljama procjenjuju da gotovo polovina ukupnog krutog komunalnog otpada obuhvaća hranu i materijale koji se upotrebljavaju u prehrambenoj ambalaži ([2]).

2.2. Zbog rasipanja vrijednih resursa i zagađenja uzrokovanog tim sustavom potrošnje i odlaganja, naše zdravlje, okoliš, održivost i globalna klima izloženi su ozbiljnom riziku.

2.3. Stoga je ključno da Europska komisija sa svim relevantnim dionicima redovito prati ambalažni otpad, kao i njegovo prikupljanje, gospodarenje i ponovnu uporabu.

2.4. Očekuje se da će se industrije u tranziciji, kao i zaposlenici i mali vlasnici u nekim sektorima koji su pod nadzorom, suočiti s ozbiljnim poteškoćama i gubitkom prihoda ili radnih mjesta zbog smanjenja ukupnog prometa uzrokovanog učinkom zamjene. Taj bi se učinak mogao smanjiti putem programa socijalne zaštite i inicijativa za prekvalifikaciju.

2.5. Isto tako, u nekim regijama koje se oslanjaju na određene ambalažne tehnologije i industrijsku proizvodnju moglo bi kratkoročno doći do gubitka radnih mjesta i migracije visokospecijaliziranih i manje specijaliziranih radnika. Prilagođene politike na lokalnoj razini ključne su kako bi se izbjegli odljev mozgova i napuštanje ruralnih i industrijskih područja.

2.6. Ključno je pratiti učinak provedbe zakonodavstva s pomoću trajnog mehanizma procjene kako bi se preispitali podaci u svakoj zemlji, razmijenile najbolje prakse i predložile revizije parametara. Potrebno je uzeti u obzir potencijalna poboljšanja tehnoloških kapaciteta industrija za ponovnu uporabu i recikliranje određenih materijala (npr. biorazgradiva plastika), s posebnim naglaskom na javno zdravlje i dugoročne učinke na okoliš.

Alati koje podupire Europska komisija za rješavanje problema povezanih s ambalažom i ambalažnim materijalima

2.7. U Komisijinom nacrtu uredbe detaljno su utvrđene ključne uloge koje digitalizacija i održivost imaju u smanjenju količine ambalaže i ambalažnog otpada. Od presudne je važnosti uskladiti ih jer su ključne za postizanje ciljeva europskog zelenog plana i jačanje otpornosti, budućeg blagostanja i održivosti Europe.

([1]) Direktiva Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada (SL L 182, 16.7.1999, str. 1).
([2]) https://foodprint.org/issues/the-environmental-impact-of-food-packaging/.

Prirodni i energetski resursi za ambalažu – pitanja i rješenja

2.8. Moderna prehrambena ambalaža, koja predstavlja jednu od glavnih vrsta uporabe ambalažnih materijala, omogućava pouzdanost hrane, njezinu higijensku ispravnost, stabilnost na sobnoj temperaturi i sigurnost. Međutim, većina prehrambene ambalaže i dalje je namijenjena za jednokratnu uporabu i ne može se u potpunosti reciklirati, ako nije prikladno prikupljena i odvojena od dijelova drugih materijala, jer je onečišćena hranom, premala ili višeslojna.

2.9. Za svaku vrstu ambalaže potrebni su brojni resursi, uključujući energiju, vodu, kemikalije, naftu, minerale, drvo i tekstil. Osim toga, proizvodnjom ambalaže često nastaju otpadne vode i blato koji sadrže štetne kemikalije te emisije stakleničkih plinova, teških metala i čestica u zrak.

2.10. U proizvodnji moderne prehrambene ambalaže upotrebljavaju se različiti umjetni i sintetički materijali, uključujući keramiku, staklo, metal, papir, karton, vosak, drvo, a sve više i plastiku. Većina te ambalaže izrađena je od stakla, čvrste plastike, papira i kartona. Iako se novija plastika ponekad proizvodi od kukuruza i drugih biljnih materijala, većina se i dalje proizvodi od nafte i sadržava aditive kao što su polimeri.

2.11. Od ključne je važnosti da Europska komisija u prijedlogu utvrdi minimalni obvezni sadržaj bioloških sirovina od najmanje 60 % za ambalažu koja se može kompostirati. Kartoni su često obloženi plastikom koja nije vidljiva, a mnogi različiti oblici ambalaže označeni su tekstom koji je otisnut bojom za pisače.

2.12. Povećana uporaba različitih vrsta ambalaže, zajedno s niskim stopama ponovne uporabe i recikliranja, otežavaju uspostavu niskougljičnog kružnog gospodarstva u EU-u.

2.13. EGSO smatra da je ambalaža koja se može kompostirati i koja je sigurna za dodir s hranom najprikladnije rješenje te da ima ključnu ulogu u osiguravanju biorazgradivosti veće količine otpada. Smanjila bi se i količina plastike koja nije biorazgradiva i koja inače kontaminira kompost.

3. **Plastična ambalaža**

3.1. UN je ocijenio onečišćenje oceanâ plastikom „planetarnom katastrofom”, prvenstveno zbog količine prehrambene ambalažeu izrađene od plastike koja dospijeva u rijeke ([3]). To uzrokuje ozbiljnu zabrinutost u pogledu svih vrsta životinja u vodi.

3.2. Države članice morat će razmotriti novi pristup plastici utemeljen na kružnom gospodarstvu. Mogu promicati razvoj mogućnosti za kružnu ambalažu odabirom drugih materijala ili određenih materijala od polimera kako bi zajamčile bolje mogućnosti recikliranja. Ako plastiku nije moguće reciklirati, trebala bi se upotrebljavati za proizvodnju biogoriva.

4. **Trajni materijali, podaci o recikliranju i problemi s ciljevima ponovnog punjenja boca alkoholnih pića**

4.1. Različiti materijali za prehrambenu ambalažu imaju različite značajke i svojstva, što utječe na njihovu mogućnost recikliranja. Materijali kao što su aluminij, staklo i čelik smatraju se „trajnim materijalima”, što znači da tijekom uporabnog vijeka gotovo da ne propadaju i da se mogu reciklirati neograničeni broj puta, a da pritom ne dođe do gubitka kvalitete ili inherentnih značajki materijala.

4.2. Interes za trajne materijale značajno je porastao, usporedno s razmatranjima povezanima s kružnim gospodarstvom. Takve materijale treba na pravilan način prepoznati u budućem zakonodavstvu, donošenjem budućih politika kojima se učinkovito podupire njihovo recikliranje.

4.3. Ambalaža koja se temelji na vlaknima i drugim prirodnim materijalima korištenim za ambalažu može poduprijeti rast bez upotrebe resursa. Naime, izrađuje se od obnovljivih materijala, a pritom je izdržljiva, privlačnog izgleda, biorazgradiva i može se reciklirati. Nedavna su istraživanja pokazala da se ambalaža izrađena od vlakana može reciklirati više od 25 puta, što pokazuje da je riječ o ključnoj sastavnici kružnog gospodarstva.

([3]) https://www.newscientist.com/article/mg25333710-100-pollution-is-the-forgotten-global-crisis-and-we-need-to-tackle-it-now/.

4.4. U 2020. stopa recikliranja za staklenu ambalažu u EU-u dosegla je u prosjeku 76 % ([4]), pri čemu i dalje postoji prostor za poboljšanje sustava prikupljanja i razvrstavanja u nekim državama članicama. Stope su 2017. iznosile 95 % u Švedskoj, 88,4 % u Njemačkoj, 78 % u Italiji i 61 % u Francuskoj ([5]).

4.5. Prijedlogom se utvrđuju obvezni ciljevi za ponovnu uporabu i ponovno punjenje boca za alkoholna pića. Međutim, ključni gospodarski subjekti čvrsto smatraju da ti ciljevi mogu predstavljati znatne izazove, kako u pogledu opskrbe, tako i u pogledu rizika za javno zdravlje, s obzirom na to da potrošači boce obično upotrebljavaju u druge praktične svrhe. Ta obvezna ponovna uporaba mogla bi, među ostalim, uzrokovati probleme, djelomično zbog infekcije uzrokovane razvojem patogena i bakterija.

5. **Onečišćenje vode i tla iz prehrambene ambalaže**

5.1. Pri bacanju ambalaže na odlagališta otpada, posebno plastične ambalaže, dolazi do neprihvatljivog i teškog zagađenja tla i okoliša. Osim toga, kemikalije iz materijala, kao što su tinte i boje s etiketa, tada odlaze u podzemne vode i tlo.

5.2. Plastični otpad često putuje u najudaljenije regije planeta, ugrožavajući ljude, ptice i morski život. Onečišćenje oceana plastikom postalo je toliko loše da je voditelj odjela za morske ekosustave pri UN-u rekao da ono predstavlja planetarnu krizu.

5.3. Onečišćenje oceana samo je jedan od negativnih učinaka plastike na ekosustav. Prema jednoj studiji trećina sve plastike baca se i završava u plovnim putovima ili tlu. Druge studije ukazuju na to da je količina onečišćenja mikroplastikom u tlu diljem svijeta između 4 i 23 puta veća od količine onečišćenja mikroplastikom u našim oceanima.

5.4. Mikroplastika u tlu negativno će utjecati na ponašanje životinja u tlu (kao što su gujavice) i tako širiti bolesti i imati druge štetne učinke. Mikroplastika je pronađena i u novorođenoj djeci. Osim toga, raspadajuća plastika, nakon što dospije u tlo i plovne putove, apsorbira štetne tvari kao što je pesticid DDT.

6. **Onečišćenje zraka i oceana prehrambenom ambalažom**

6.1. Otpad od prehrambene ambalaže koji se ne može kompostirati ili reciklirati često završava na odlagalištima otpada i ispušta emisije u zrak, uključujući stakleničke plinove. Na odlagalištima otpada otpuštaju se metan, amonijak i vodikov sulfid. S druge strane, spalionice otpada oslobađaju živu, olovo, vodikov klorid, sumporov dioksid, dušikove okside, čestice i dioksine, koji su najopasniji spojevi.

6.2. Većina šalica i poklopaca za kavu, kapsula za kavu, posuda od stiropora, plastičnih boca i čepova, plastičnih omota, plastičnih nosiljki za šest boca i plastičnih vrećica za namirnice namijenjena je za jednokratnu uporabu. Međutim, ako se ne recikliraju, začepljuju naše plovne putove, gdje ih životinje zamjenjuju za hranu ili se zapletu u njih.

6.3. Sva plastika koja pluta u oceanima izuzetno je štetna za životinje. Prema podacima organizacije Ocean Conservancy ([6]) plastika je bila pronađena u 59 % morskih ptica poput albatrosa i pelikana, u 100 % morskih kornjača i u više od 25 % uzoraka ribe uzetih s tržnica morske hrane.

6.4. U oceanima nalazimo ogromne količine plastike koje u obliku bilijuna komadića nose morske struje. Samo oko 5 % te plastične mase vidljivo je na površini; ostatak pluta ispod površine more ili se nalazi na dnu ocena.

6.5. EGSO smatra da je ključno poticati organsko recikliranje otpada od hrane i ambalažnog otpada od hrane koji se može kompostirati, uzimajući u obzir i to da će odvojeno prikupljanje za organsko recikliranje otpada od hrane biti obvezno od 31. prosinca 2023. Otpad od stoke poput stajskog gnoja i gnojovke omogućuje proizvodnju organskog gnojiva, bioplina ili biometana.

([4]) https://www.statista.com/statistics/1258851/glass-recycling-rate-in-europe/.
([5]) https://feve.org/glass_recycling_stats_2018/.
([6]) https://oceanconservancy.org/about/.

7. **Opće napomene**

7.1. EGSO podržava ambiciju Europske komisije da revidira kriterije za ambalažu i ambalažni otpad kako bi se ograničila količina, veličina i masa ambalaže na jedinstvenom tržištu EU-a, spriječio nastanak beskorisnog ambalažnog otpada, poduprlo visokokvalitetno recikliranje te povećala mogućnost recikliranja i ponovne uporabe ambalaže.

7.2. Svaka revizija zakonodavstva o ambalaži i ambalažnom otpadu trebala bi biti u potpunosti usklađena s općim ciljevima zelenog plana EU-a (klimatska neutralnost, održiva upotreba prirodnih resursa i zaštita okoliša) te bi trebala biti usklađena s povezanim zakonodavstvom, kao što su akcijski plan za kružno gospodarstvo, Okvirna direktiva o otpadu, Direktiva o plastici za jednokratnu uporabu, Direktiva o ekološkom dizajnu i zakonodavstvo EU-a o materijalima koji dolaze u dodir s hranom.

7.3. EGSO naglašava potrebu za strogim kriterijima za mogućnost recikliranja ambalaže. Trebalo bi smatrati da se ambalaža može reciklirati ako se može reciklirati više puta u trajnoj petlji materijala, a ne samo ako su ispunjeni kriteriji dizajna, a materijali se odvojeno prikupljaju i razvrstavaju bez kontaminacije.

7.4. EGSO smatra da bi kriterije u pogledu postotka ambalaže koja bi se trebala reciklirati u širim razmjerima trebalo dopuniti kvantitativnim zahtjevom koji obuhvaća dovoljan broj država članica EU-a.

7.5. Odbor podržava primjenu razreda učinkovitosti recikliranja na temelju kriterija „dizajn za recikliranje” za kategorije ambalaže. EGSO pozdravlja usklađivanje za sve materijale i nada se da će se do 2030. postupno ukinuti ambalaža razreda učinkovitosti E.

7.6. Prosječna stopa recikliranja u cijelom EU-u 2020. dosegnula je 85,5 % za čeličnu ambalažu, 74 % za staklenu ambalažu i 82 % za papirnatu ambalažu. Petlje koje obuhvaćaju te materijale relativno su učinkovite. Međutim, usvajanjem cilja udjela recikliranog sadržaja za čeličnu ambalažu, primjerice, moglo bi se destabilizirati i fragmentirati tržište sekundarnih sirovina/metalnog otpada, što bi moglo negativno utjecati na okoliš. Obvezni ciljevi za udio recikliranog sadržaja trebali bi se primjenjivati samo na određene ambalažne skupine i materijale, te ako bi njihovo donošenje moglo dovesti do poboljšanja tržišta i povećane uporabe reciklata (npr. plastike).

7.7. EGSO ističe činjenicu da bi prilikom procjene potencijala za smanjenje otpada trebalo uzeti u obzir tržišne udjele različitih ambalažnih materijala u ukupnom obujmu ambalažnog otpada u državama članicama. Trebalo bi utvrditi ciljeve smanjenja za svaki ambalažni materijal (plastika, papir, željezni metali, aluminij itd.), uzimajući u obzir razvoj stopa recikliranja tijekom vremena, kako bi se osigurali jednaki uvjeti i spriječilo nepotrebno zamjenjivanje određenih ambalažnih materijala alternativama s niskom mogućnošću recikliranja.

7.8. Države članice EU-a trebalo bi učinkovito poticati nova ulaganja u infrastrukturu i tehnologije recikliranja, kao i u istraživanje i razvoj.

7.9. EGSO smatra da bi revizija Direktive o ambalaži i ambalažnom otpadu također trebala biti popraćena revizijom Direktive o odlagalištima otpada kako bi se smanjilo odlaganje ambalažnog otpada na odlagalištima. Smanjenje količine otpada koji završi na odlagalištima bilo bi u skladu s obvezom EU-a u pogledu recikliranja i smanjenja otpada.

7.10. U okviru revidirane uredbe mora se poštovati i primjenjivati načelo neutralnosti materijala, tj. mora se omogućiti izbor ambalažnog materijala na temelju njegove prikladnosti za određenu uporabu, njegovih tehničkih i strukturnih značajki i općeg ekološkog profila.

8. **Posebne napomene**

8.1. EGSO smatra da bi države članice – žele li poštovati rokove utvrđene u europskom zelenom planu – osim predloženog zakonodavstva, uključujući ono koje se odnosi na označivanje, komunikaciju, prikupljanje, razvrstavanje i mogućnost ponovne uporabe, trebale razmotriti i uvođenje ograničenja proizvodnje ambalažnog materijala, koja bi mogle nadopuniti fiskalnim instrumentima.

8.2. EGSO predlaže da EU i države članice svim dostupnim sredstvima (bilo pružanjem poticaja za uporabu alternativnih materijala koji se mogu reciklirati ili obnoviti, bilo odvraćanjem od uporabe ambalažnih materijala s niskom mogućnošću recikliranja) podupiru mogućnost recikliranja i ponovne uporabe ambalaže.

8.3. Države članice trebale bi tijekom postupka tranzicije pružati financijsku potporu gospodarskim subjektima koji posluju u ovom važnom sektoru i koji imaju značajnu odgovornost za svoje zaposlenike i mjesta rada.

8.4. Potrebno je uspostaviti jasne nacionalne i međunarodne politike kako bi se identificirali proizvođači otpada čiji se otpad prebacuje u druge države članice.

8.5. Države članice trebale bi poticati dionike da razvijaju nove ideje za ambalažu i ispravno označivanje u svrhu ostvarivanja ciljeva europskog zelenog plana i izbjegavanja prijevara povezanih s izvornim europskim proizvodima.

8.6. Kako bi se izbjeglo postojanje nekoliko različitih postupaka i infrastruktura za gospodarenje otpadom, valja jasno definirati ulogu općina u prikupljanju otpada i gospodarenju otpadom.

Bruxelles, 27. travnja 2023.

Predsjednik
Europskog gospodarskog i socijalnog odbora
Oliver RÖPKE